

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН ХАРИУЦАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭЭР ЗААСАН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Хүснэгт-2

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт	Зорилтыг хэрэгжүүлэх аргачлал	Хэрэгжих хугацаа	Нийт хөрөнгийн хэмжээ, 2021-2024 (сая төгрөг)	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин, үр дүн, төсөв (сая төгрөг)				Хэрэгжилт	ХШУ
					2023 он		2024 он			
					Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв (сая.төг)	Хүрэх түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв (сая.төг)		
3.2. Ил тод, хариуцлагатай үйл уурхай, нэмүү өртөг шингэсэн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, эрдэс баялгийн сан хөмрөгийг арвижуулах замаар тогтвортой, олон тулгуурт эдийн засгийн бүтцийг бий болгож, баялгийн шударга хуваарилалтын зарчмыг хэрэгжүүлнэ. Газрын тос, нүүрс-хими, зэсийн баяжмал, төмөрлөг зэрэг хүнд үйлдвэрүүдийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлж, холбогдох дэд бүтцийн төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.										
3.2.5. Өндөр технологийн түүхий эд болох газрын ховор элемент, үнэт, өнгөт, хар, холимог металл, металл бус ашигт малтмал болон газрын тосны эрэл,	Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олголттой нэмэгдүүлж, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэн геологийн нөөцийг өсгөнө.	Гадаадын дотоодын хөрөнгө оруулалт	248,100.0	965	52,500.0	60,000.0	Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгон, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж геологийн нөөцийг өсгөнө.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмалын газрын тосны газар	Хэрэгжилт	70

хайгуулын ажлын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх замаар эрдэс баялгийн нөөцийг арвижуулна.					Ашигт малтмалыг тухай нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүлж		Хуульд нийцүүлж, журам боловсруулж батлуулах	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмалын газрын	Дүнгийн болон нөөцийн тодотгол тайлангийн нөөцийг ашигт малтмалын төрлөөр бүртгэх, санг баяжуулах ажлыг хийсэн. Голлох ашигт малтмалын төрөл тус бүрээр тоймлон харуулбал: • Алтны үндсэн орд – 32; • Алтны шороон орд – 89; • Жонш – 56; • Темер – 7; • Нүүрс – 36; • Элс хайрга – 26; • Шавар – 6; • Элс – 13; • Гянтболд – 3; • Барилгын чулуу – 57; • Шохойн чулуу- 6 ордууд тус тус улсын нөөцөд бүртгэгдээд байна. Ашигт малтмалын хайгуулын ажлын жилийн төлөвлөгөө 2020-2024 онуудад нийт 5730-ийг ирүүлж хянуулсан байна. Мөн ашигт малтмалын хайгуулын ажлын жилийн тайлан 2020-2023 онуудад нийт 3762-ыг ирүүлж хянуулсан байна.	
3.2.6. Уул уурхайн салбарын институцийг бэхжүүлж, хариуцлага тай уул уурхайг хөгжүүлж, лиценз олголтыг олон	1	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олголтыг цэгцэлж, олон нийтэд нээлттэй болгоно.	2020-2022 Улсын төсөв	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох	Ашигт малтмалыг тухай нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүлж		Хуульд нийцүүлж, журам боловсруулж батлуулах	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмалын газрын	Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалт зохион байгуулах, тусгай зөвшөөрөл олгох зохицуулалтуудыг Ашигт малтмалын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлд 2023.01.06-ны өдрийн нэмэлт өөрчлөлтөөр оруулсан. Улмаар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023.02.28-ны өдрийн А/48 дугаар тушаалаар Сонгон шалгаруулалтын журмыг шинэчлэн баталсан.	90

<p>нийтэд нээлттэй болгож, хууль зөрчиж олгосон зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.</p>				<p>лж, олон нийтэд нээлттэй болгож, хууль зөрчиж олгосон зөвшөөрлийг хүчингүй болгоно.</p>	<p>шийдвэрлүүлэх. 100 хувь.</p>	<p>Аж ахуйн тооцог газрыг уурхайн салбарын судалгаа 2020-2024</p>	<p>Уул уурхайн салбарын судалгаа 2020-2024</p>	<p>Уул уурхайн салбарын шийдвэрийн дагуу уул уурхайн салбарын судалгаа шинжилгээний</p>	<p>Тосны газар</p>	<p>Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох үйл ажиллагааг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрынхантай хамтран www.tender.gov.mn цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийгүүлж сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах, үнэлгээ хийх үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулж, 2022.11.23-нд сонгон шалгаруулалтын талбайг олон нийтэд ил тод нээлттэй зарласан. Мөн www.tender.gov.mn цахим системийн танилцуулах сургалтыг 2022.04.15-ны өдөр танхимаар, 2022.04.21, 2022.05.04-ний өдрүүдэд цахимаар аж ахуйн нэгж болон сонирхсон этгээдүүдэд сургалт зохион байгуулж, танилцуулга видео хичээлийг боловсруулан байгууллагын цахим хуудсанд (mgram.gov.mn) нийтэд нээлттэйгээр байршуулсан. Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтыг ил тод нээлттэй, цахимаар явуулж эхэлснээс хойш 2024.06.04-ний өдрийн байдлаар 1,2 сая гектар бүхий 278 талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгосон.</p>
								<p>Уул уурхайн салбарын шийдвэрийн дагуу уул уурхайн салбарын судалгаа шинжилгээний</p>		<p>Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам</p>

	байгуулал тад оруулах асуудлын хүрээнд яамны харьяанд аж ахуйн тооцоот газрыг бий болгоно.	2021-2024	3,274.4	Орон нутаг эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна	ажил 0 хувь.	байгууллагыг байгуулна. 100 хувь			тосны газар		
3	Орон нутаг эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна	2021-2024	3,274.4	Орон нутаг эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна	ажил 0 хувь.	байгууллагыг байгуулна. 100 хувь			Уул уурхай, нутаг эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулна	Монгол Улсын Засгийн газрын 2022.08.03-ны өдрийн 295 дугаар тогтоолоор Ашигт малтмал, газрын тосны газрын орон тоог 150 байсныг 185 болгон өөрчилж, үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтцэд орон нутаг дахь төлөөлөгчийн газрыг бүсчилсэн байдлаар зохион байгуулахаар тооцож холбогдох өөрчлөлт оруулахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдад даалгасан. Засгийн газрын тогтоол гарсантай холбогдуулан Ашигт малтмал, газрын тосны газрын үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөр, зохион байгуулалтын бүтцэд орон нутаг дахь төлөөлөгчийн газрын бүсчилсэн байдлаар зохион байгуулахаар тооцон нэмэлт өөрчлөлт оруулан, шинэчлэн боловсруулж Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022.10.25-ны өдрийн А/269 дүгээр тушаалаар батлуулсан.	100

<p>Орон нутаг дахь төлөөлөл хариуцсан газрыг 35 албан хаагчтайгаар Сэлэнгэ, Ховд, Өмнөговь, Дорнод, Дорноговь, Өвөрхангай аймагт нэгж байгуулан бүтэц, орон тоо, ажиллах журмын төсөл, албан хаагчийн албан тушаалын тодорхойлолтын боловсруулан төрийн албаны зөвлөлд хүргүүлэн батлуулж, чиг үүргийн дагуу ажиллаж байна.</p> <p>Орон нутаг дахь төлөөлөл хариуцсан газар нь чиг үүргийн хүрээнд дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэж байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Бус нутгийн хэмжээнд чуулга уулзалт, өдөрлөг, хэлэлцүүлгүүдийг зохион байгуулах; • Эрдэс баялгийн салбараас орон нутагт оруулах ашиг тус, үр нөлөөний талаар судалгаанд суурилсан, бодит мэдээллийг хүртээмжтэй хүргэх; • Хариуцлагатайгаар үйл ажиллагаа явуулж буй уул уурхайн төслүүдийг олон нийтэд таниулах; • Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай хамтын ажиллагааны гэрээг байгуулах; • Нутгийн өөрөө удирдах байгууллагатай ажлын харилцааг сайжруулж, иргэдийг нээлттэй мэдээллээр хангах; <p>Засгийн газрын 385 дугаар тогтоолоор 2024 онд газрын тосны бүтээгдэхүүний компанийн нөөц бүрдүүлэх үүрэг хүлээсэн тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжүүдийн газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулахын нөөцийн үлдэгдэлд хяналт шалгалт хийн</p>																																																																																	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

										үлдэгдлийн мэдээг долоо хоног бүр гаргах зэрэг ажлуудыг хийж байна. Хүний нөөцийн судалгаа хийх, санал боловсруулах ажлын хүрээнд орон нутагт эрдэс баялгийн асуудал хариуцсан нэгж байгуулахтай холбоотой ажиллах хүчний судалгаа хийж, албан хаагчдын ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсруулан төрийн албаны зөвлөлд хүргүүлж батлуулсан. 2024 оны сургалтын төлөвлөгөөг Уул уурхайн хүнд үйлдвэрийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2024.05.01-ний өдрийн А/50 дугаар тушаалаар батлуулсан. 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар уул уурхай, газрын тосны чиглэлээр Канад улсад 2, Австрали улсад 3, АНУ 1 оюутан Засгийн газрын баталсан "Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ"-ний дагуу газрын тосны хайгуул, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэж байгаа гадаад, дотоодын компаниудаас олгодог сургалтын урамшууллын хөрөнгөөр АМГТГ-тай сургалтын урт хугацааны гэрээ байгуулан суралцаж байна.								
										Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн эрийн яам, Ашигт малтмалын газрын тосны газар	170.0	-	170.0					
										Холбогдох яам, байгууллагуудтай хамтарсан зохион байгуулах ажил 0 хувь	680.0							
										Улсын төсөв, гадаад 2021-2024 Улсын төсв ын тусламж								
										Шинэ бүтээн байгуулалтын ажилд зайлшгүй шаардлагатай хүний нөөцийг бэлтгэх, мэргэшүүлэх ажлыг хамтын ажиллагааны хүрээнд холбогдох яам, байгууллагатай зохион байгуулна.								
										4								
																	100	

3.2.7. Хүнд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, эрдэс түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг ахиулан, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэнэ.	7	Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийг барьж байгуулна.	2021-2024	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	233,028.9	ТЭЗҮ БОННУ инже нер геод езий н зураг хийг дсэн. 1%	Барилгын ажлыг эхлүүлж, тоног төхөөрөмж суурилуулалт, туршилт, тохируулгыг хийнэ. 100%	163,61	Улсын комисст хүлээлтэн өгнө.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэр эрийн яам, "Эрдэс нэс Алт ресурс" ХХК "Эрдэс нэс Монгол" ХХК Монголбанк Ашигт малтмал, газры тосны газар	Тусламж олгох, дэмжлэг үзүүлэх журам" батлагдсанаар гадаадад суралцах оюутны сонгон шалгаруулалтыг Боловсролын яамнаас зохион байгуулахаар болсон.	-
--	---	---	-----------	-----------------------------------	-----------	---	--	--------	-------------------------------	---	--	---

3.2.8.Дотоо дын түүхий эдэд тулгуурласа н газрын тос боловсруул ах үйлдвэрийг барьж байгуулна:	Газрын тос, уламжла лт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалт ыг эрчимжү үлж нөөцийг өстөнө.	Гадаа д, дотоод ын хөрөнг ө оруула лт	202 0- 202 4	Шинээр 2 талбайд БХГ байгуулса н байна. ГТ-ны олборлолт 816.2 мян.тн	Шинээр 2 талбайд БХГ байгуулса н байна. ГТ-ны олборлолт 900 мян.тн	Уул уурха и, хүнд үйлдв эрийн яам Ашигт малтм ал, газры н тосны газар	Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Галба-11 талбайн "Өлгий" ордын газрын тосны баялгийн үнэлгээ, нөөцийн тооцооны тайланг 2024.01.26-ны өдөр Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж зохиогчийн хувилбараар хүлээн авсан бөгөөд "Ашигт малтмалын нөөцийн Улсын нэгдсэн тоо бүртгэл"-д газрын тосны баталгаат нөөц 16.5 сая баррелиар нэмэгдсэн. 2024 онд газрын тосны ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулж буй Тосон Уул XIX, Тамсаг XXI, 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайнуудаас 4.85 сая баррель буюу 659.2 мянган тонн газрын тос олборлох төлөвлөгөөтэй байгаагаас хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 2024.12.31-ний өдрийн байдлаар 4.19 сая баррель буюу 562.6 мянган тонн газрын тос олборлож, төлөвлөгөөний биелэлт 85.0 хувь байхаар байна. Газрын тосны олборлолтыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд 2024 онд Тамсаг XXI талбайд хэвтээ 5 цооног ерөмдөж шингэн хагалбар перфораци хийх, 5 босоо цооног ерөмдөх, 10 хуучин цооног шингэн хагалбар, Тосон Уул XIX талбайд цооногийн мөргөцгийн хажуу ерөмдлөг 5 цооног, хуучин 5 цооног том хэмжээний шингэн хагалбар хийх, 1997 оны БХГ-т талбайд 5 цооног шинээр ерөмдөж перфораци, шингэн хагалбар хийх, 10 хуучин цооног сэргээн ашиглалтад оруулах ажлын төсөв, төлөвлөгөө батлагдсан. Матад XX талбайг Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 256 дугаар тогтоолоор улсын	70
---	---	--	-----------------------	--	---	--	--	----

											Тусгай хэрэгцээнд авсан бөгөөд 2024.05.27-ны өдөр Матад сумын засаг даргын А/76 тоот тушаалаар Матад суманд газар ашиглах захирамж олгосноор Дорнод аймгийн газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газарт ажил гүйцэтгэх А даалгаврын хүсэлтийг 2024.06.03-ны өдөр цахимгаар хүргүүлснээр олборлолтын үйл ажиллагааг явуулах нөхцөл бүрдэж 2024.10.25-ны өдөр Цэнтогоруу цоногийн олборлолтыг эхлүүлсэн. Өнөөдрийн байдлаар хоногт 200 орчим баррель газрын тос олборлон, экспортлож байна. Тус онд газрын тосны олборлолтыг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд Тосон-Уул XIX талбайд 5 цооног, Тамсаг XXI талбайд 7 цооног, БХГ-97 талбайд 2 цооног тус тус шинээр өрөмдсөн болно. Газрын тосны олборлолтын үйл ажиллагааг эсэргүүцэн талбай дээр жагсаал цуглаан зохион байгуулсан этгээдүүдийн хувьд Тагнуулын Ерөнхий газар, Цагдаагийн Ерөнхий газруудад дэмжлэг хүссэн албан бичиг хүргүүлж, мөрдөн байцаах үйл ажиллагааг эхлүүлсэн.							
Газрын тос, уламжлалт газрын тосны эрэл, хайгуул судалгаан	2020-2024	Гадаадын дотоодын хөрөнгө оруулалт	283,744.3	43927.0	56,361.2	24,570.8	Хайгуулын ажил, хөрөнгө оруулалтын хэмжээн нэмэгдсэн байна.	Хайгуулын ажил, хөрөнгө оруулалтын хэмжээн нэмэгдсэн байна.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн Ашигт малтмал	БХГ-т 10 талбайд нийт 3,000 тууш.км соронзон судалгаа, 610 тууш.км 2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, 50 км.хв талбайд 3 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, нүүрсний давхаргын метан хийн 10 цооногт 4,310 тууш.м хайгуулын өрөмдлөг, 4 туршилтын хэвтээ цооног, газрын тосны хайгуулын 7 цооногт 15,480 тууш.м	70							

															ал, газрын тосны газар	өрөмдөхөөр төлөвлөж нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 46,3 сая ам.доллараар баталж хэтийн төлөвийг нэмэгдүүлэхээр хайгуулын ажлууд явагдаж байна.		
ы ажил, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно		Гадаадын хөрөнгө оруулагчид	2020-2024	2020-2024	Хайгуулын талбайд БХГ байгуулагдаж байна.	Шинээр 3 талбайд БХГ байгуулсан байна.	БХГ-ний дагуу тухайн жилд оруулах хөрөнгө оруулалт тодорхойлогдоно.	БХГ-ний дагуу тухайн жилд оруулах хөрөнгө оруулалт тодорхойлогдоно.	Шинээр 2 талбайд БХГ байгуулсан байна.	БХГ-ний дагуу тухайн жилд оруулах хөрөнгө оруулалт тодорхойлогдоно.					Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмалын газрын тосны газар	Монгол Улсын Засгийн газрын 2024.10.23-ны №137 тогтоолын дагуу Хэрлэнтохой-XXVIII талбайд Монголиа фойсон энерги ХХК-тай, №135 тогтоолын дагуу Төв-ХХХVI талбайд Юу Жи Эс ХХК-тай, 2024.11.13-ны өдрийн №167 тогтоолын дагуу Гурванбаан-ХХХ талбайд Баян петролиум ХХК-тай тус бүр БХГ гэрээ байгуулсан. /нийт 3 БХГ/	70	
ы ажил, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно		Гадаадын хөрөнгө оруулагчид	2020-2024	2020-2024	Газрын тосны баталганыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно	Гэрээлэгчдийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнтэй уялдуулан нөөц баталганыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно	Гэрээлэгчдийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнтэй уялдуулан нөөц баталганыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно	Гэрээлэгчдийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнтэй уялдуулан нөөц баталганыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно	Гэрээлэгчдийн хайгуул, судалгааны ажлын үр дүнтэй уялдуулан нөөц баталганыг нэмэгдүүлж, хэтийн төлөв тодорхойлно					Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмалын газрын тосны газар	Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Галба-11 талбайн "Өлгий" ордын газрын тосны Баялгийн үнэлгээ, нөөцийн тооцооны тайланг 2024 оны 01 дүгээр сарын 26-ны өдөр Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж зохиогчийн хувилбараар хүлээн авсан бөгөөд бусад хайгуулын ажлаар шинээр орд нээх, нөөцийг өсгөх ажил үргэлжлэн явагдаж байна.	100		

зохион байгуулна	2020-2024 оны дотоодын зардал	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар	агаарын тусгаарлах чадвар
Газрын тосны орддын ашиглалт, олборлолтыг урт хугацаанд тогтвортой хадгалж, боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулж, дэмжлэг үзүүлнэ	Гадаад дотоодын зардал 2020 онд хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр 400.0 мянган тонн газрын тос олборлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.	Ашиглалт, олборлолтын ажлыг гүйцэтгэхэд шаардлагатай хөрөнгө оруулалтаар тодорхойлогдоно.

	Дамжуулах хоолой барих төслийн ТЗЗҮ, инженер техникийн зураг төслийг боловсруулах, батлах, барилга угсралт, бүтээн байгуулалтын ажлыг зохион байгуулна	2020-2024			Дамжуулах хоолойн инженер техникийн зураг төслийг боловсруулах, батлуулах ажлыг зохион байгуулж барилга угсралт, бүтээн байгуулалтын ажлыг зохион байгуулна	Дамжуулах хоолойн барилга, угсралтын аргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ. 90%	УУХ УЯ Монгол олын газрын тос боловруулах үйлдвэр ТӨХ ХК АМГ ТГ	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам	хэсэг" байгуулагдсан. Уг ажлын хэсэг болон АУЭБЯ-ыг мэдээллээр ханган ажилласан. Үүний дараа тухайн ажлын хэсгийг дахин шинэчилж, Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2024.07.26-ны өдрийн 30 дугаар захирамжаар "Петрожайна дачин тамсаг ХХК болон Доншен Газрын тос (Монгол) ХХК-тай байгуулсан бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн шинэчлэх хэлэлцээ хийх Монголын талын ажлын хэсэг" байгуулагдсан. Тус ажлын хэсэгт шаардлагатай мэдээлэл, тооцоолол, тайлбар зэргийг хүргүүлсэн. Мөн гэрээ шинэчлэх асуудлын талаарх санал, дүгнэлтээ Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яаманд хүргүүлсэн.
--	--	-----------	--	--	---	---	---	--------------------------------	---

	Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамжин тогтвортой байдлыг хангах ажлыг зохион байгуулна	3	2020-2024	Бусад эх үүсвэр	11,338,000.0	2.0 сая тонн	Шатахууны хангамж тогвортой байна. 2.3 сая тонн	Шатахууны хангамж тогвортой байна. 2.4 сая тонн	2,834,500.0	2,834,500.0	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	Улсын хэмжээнд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар бүх төрлийн шатахуун импортлох, бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нэр бүхий 268 аж ахуйн нэгж газрын тосны бүтээгдэхүүний 90 агуулах, 1582 түгээх станцаар дамжуулан газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлт, борлуулалтын үйл ажиллагаа явуулж байна. 2024.12.02-ны өдрийн байдлаар 2.5 сая тонн газрын тосны бүтээгдэхүүн импортлон, хэрэглэснээс дизель түлш 1.5 сая тонн, автобензин 802.6 мян.тонн, шатдаг хий 42.2 мян.тонн, ТС-1 онгоцны түлш 71.7 мян.тонн, бусад бүтээгдэхүүн 134.5 мянган тонн тус тус байна.	70
	Монгол Улсын Засгийн газрын										Монгол Улсын Засгийн газрын 2023.10.18-ны өдрийн 385 дугаар тогтоолоор 2024 онд нэр бүхий 53 аж ахуйн нэгж нийт 146.5 мянган тонн газрын тосны бүтээгдэхүүний 30 хоногийн компанийн нөөц бүрдүүлэхээр баталсан. Засгийн газрын тогтоолоор компанийн нөөц бүрдүүлэх үүрэг хүлээсэн 53 аж ахуйн нэгжтэй компанийн нөөц бүрдүүлэх гэрээг 2024.01.16-ны өдөр байгуулж, компанийн нөөцийн бүрдүүлэлт, агуулахын үлдэгдэлд сар бүр газар дээр хяналт хийж ажилласан.		

	<p>Экологи йн өндөр ангилал бүхий Евро-5 стандар тын шатаху уны хэрэглэ эг нэмэгдү үлэх ажлыг зохион байгуул на</p>	<p>Бусад эх үүсвэр</p>	<p>13%</p>	<p>Евро-5 стандарты н шатахууны хэрэглээ 35 хувьд хүрсэн байна.</p>	<p>Евро-5 стандарты н шатахууны хэрэглээ 50 хувьд хүрсэн байна.</p>	<p>Уул уурха й, хүнд үйлдв эрийн яам Ашигт малтм ал, газры н тосны газар</p>	<p>ердийн хэрэглээтэй тэнцэх үлдэгдэл, нөөцтэй байна. Улсын хэмжээнд 2024.12.02-ны өдрийн байдлаар нийт 2.3 сая тонн шатахуун импортлон, хэрэглэснээс Евро-5 стандартын шатахуун 326.6 мянган тонн буюу нийт шатахууны 14 хувийг эзэлж байна. Манай гол ханган нийлүүлэгч орнууд болох ОХУ, БНХАУ-ын дотоодын зах зээлийн нөхцөл байдал дэлхийн зах зээл дэх газрын тос болон газрын тосны бүтээгдэхүүний үнийн хэлбэлзэл зэрэг гадаад хүчин зүйлсийн нөлөөгөөр 2024 онд К-5 /Евро-5/ стандартын шатахууны хувь хэмжээг зорилготой түвшинд хүргэж нэмэгдүүлэх боломж хязгаарлагдмал байсан болно. Тухайлбал, дайны нөхцөл байдалтай холбоотойгоор ОХУ-ын дотоод зах зээл дээр К-5 /Евро-5/ стандартын шатахууны эрэлт нэмэгдэж, экспортын хязгаарлалт хийсэн, мөн БНХАУ-ын төмөр замаас Монгол улс руу шатахуун тээвэрлэх вагоны зөвшөөрөл энэ оны 3 дугаар сараас хойш олгоогүй зэрэг шалтгаанаар нийлүүлэгч талаас К-5 /Евро-5/ стандартын шатахууныг захиалгын дагуу нийлүүлээгүй болно.</p>	<p>Баруун бүсийн шатахууны хэрэглээний тодорхой хувийг хангах зорилгоор</p>	<p>ТЭЗҮ-ээр төсөв тодорхойлогд оно.</p>	<p>2020-2024</p>	<p>Бусад эх үүсвэр</p>	<p>Төслийн барилга, угсралтын ажлыг эхлүүлсэн байна. 50%</p>	<p>Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам</p>	<p>Төсөл хэрэгжүүлэгч "Трансгейт интернэшнл" ХХК нь 2021 оноос Ховд аймгийн Жаргалант сумын нутагт үйлдвэрийн зориулалтаар 6.0га газар эзэмших зөвшөөрөл авсан. Мөн төслийн Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын Ерөнхий болон Нарийвчилсан үнэлгээний тайланг мэргэжлийн</p>	<p>0</p>
--	---	--------------------------------	------------	---	---	--	---	---	---	------------------	------------------------	--	--	--	----------

	Ховд аймагт хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар оврын газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.				Бүтэц, орон тоо, судалгаа, шинжилгээ, хайгуул, гээ, ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн	"Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр" ТӨХХК "Эрчис ойл" ХХК, "Эрдэнэ"	Газрын тосны төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой компани байгуулах эрх зүйн орчин бүрдүүлэх ажлыг		Хувийн хэвшлийн Ашигт малтмал газрын тосны газар	Байгууллагаар хийлгэж Зөвлөлөөр хэлэлцүүлсэн. Үйлдвэрийн агуулахын зураг төсөл боловсруулж, аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар, ОБЕГ, БХБЯ-ны Барилгын хөгжлийн төвөөр тус тус батлуулсан. Гадаад нөхцөл байдалтай холбоотойгоор төсөл хэрэгжүүлэгч компани нь ТЭЗҮ-д шаардлагатай зарим тодотголыг хийсэн. Тухайн үйлдвэр байгуулах аж ахуйн нэгжид газрын тосны боловсруулах үйлдвэрийн технологийн байгууламжийн талаарх мэдээлэл, зөвлөмж боловсруулж цахим хаягаар хүргүүлсэн. Төслийг хэрэгжүүлэгч компаниас Ховд аймагт хэрэгжүүлж байгаа газрын тосны бүтээгдэхүүний үйлдвэрийн төсөл санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдэгдээгүй тул одоогийн байдлаар үйлдвэрийн төсөл түр зогсонги байгаа талаар 2023.12.04-ны өдрийн А/38 дугаартай албан бичиг ирүүлсэн.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Ашигт малтмал, газрын тосны газар	Газрын тосны судалгаа, шинжилгээ, хайгуул, ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн цогц үйл ажиллагаа явуулах төрийн	Газрын тосны судалгаа, шинжилгээ, хайгуул, ашиглалт, боловсруулалт, хангамжийн цогц үйл ажиллагаа явуулах	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам		
--	--	--	--	--	---	--	---	--	--	---	---	--	---	--------------------------------	--	--

тамгын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	п/		<p>Ерөө сумын нутагт Харганат, Могойт, Цамхаг, Гозон зэрэг газруудад хль бус үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн 1229 га талбай, 2024 онд Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын "Нарийний ам" нэртэй газарт 777,6 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрх бүхий "Жинжий майнинг" ХХК, "Тотал идеал" ХХК-иар тус тус гүйцэтгүүлж орон нутагт актаар хүлээлгэж өгсөн.</p> <p>3. 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар албажсан 194 тайлангаар "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 860.95 га талбайд 13.4 сая ширхэг мод тарьсан байна.</p> <p>4. 2024 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны албажсан 366 төлөвлөгөөнд техникийн нөхөн сэргээлтийг 937.0 га талбайд, биологийн нөхөн сэргээлтийг 969.6 га талбайд, дүйцүүлэх хамгаалах ажлыг 118,414.9 га талбайд нөхөн сэргээлт хийхээр, "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2024 онд 4,231.8 га талбайд 18.2 сая мод тарихаар тусуулан ажилласан.</p>
---	----	--	--

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2024 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАРТ ХАМААРАХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН**
/2024 оны жилийн эцсийн байдлаар/

Хүснэгт-2

ТЭЗ-ийн үр дүн	Хөтөлбөрийн үр дүн	Бодлогын үндэслэл	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Үр дүнгийн үзүүлэлт		Санхүүжилт		Хариуцагч	Хувь
						Суурь түвшин	Зорилготой түвшин	Санхүүжилт, сая.төг	Санхүүжилт, тийн эх үүсвэрийн ангилал		
"АЛСЫН ХАРАА-2050" МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО: ЭДИЙН ЗАСАГ БҮЛГИЙН ХҮРЭЭНД: ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ 2.ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ.											
2.2.Уул уурхайн салбар дахь хөрөнгө оруулагч нэмэгдүүлнэ.	2.2.1. Геологи, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж, ашигт малтмалын нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	АХ-4.2.11, МУХТЖҮЧ-4.2.1, ГҮАХ-3.2.5	2.2.1.4.Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олголтгүй хялбаршуулж, нэмэгдүүлэх	Олгосон тусгай зөвшөөрөл	Тоо	50	200	200.00	Улсын	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	70

Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох үйл ажиллагааг Төрийн худалдан авах ажиллагааны газрынхантай хамтран www.tender.gov.mn цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийлгүүлж, сонгон шалгаруулалтын материал хүлээн авах, үнэлгээ хийх үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулж, 2022.11.23-нд сонгон шалгаруулалтын талбай олон нийтэд ил тод нээлттэй зарлаж эхэлсэн бөгөөд 2024 онд цахим системийн 2 дугаар хэсгийн хөгжүүлэлтийг улсын төсвийн хөрөнгөөс 19.8 сая төгрөгөөр санхүүжүүлэн 10 төрлийн үйлчилгээг нэмэлтээр цахимжуулахаар гүйцэтгэгч компанитай ажлыг гүйцэтгүүлж дууссан байна. 2024 онд 2 удаагийн нийт 50 талбай буюу 144,187 гектар талбайд сонгон шалгаруулалт зарлаж 63 тусгай зөвшөөрөл олгож улсын төсөвт 35,2 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн.

	2.2.2.3эс, алт, мөнгийн ордын ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.	АХ-4.2.14, МУХТЖҮЧ-4.2.11, ГҮАХ-3.2.1	2.2.2.1. Цагаан суваргын молибдений н ордыг ашиглалтад оруулах	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	69	100	250.38 4.60	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	<p>Монгол улсын засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжилтийн мэдээлэл авахаар 2024.11.20-ны өдрийн 1/4814 тоот албан бичгийг Эрдэнэс Цагаан суварга ХХК-д хүргүүлэв. Төслийн бүтээн байгуулалт үргэлжилж байгаа ба гүйцэтгэлийн төлөвийг дор үзүүлэв. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зураг төсөл - 90%, • Газар шороо - 90%, • Барилга бүтээц - 90%, • Металл хийц - 61%, • Сэндвич хана - 36%, • Цахилгаан угсралт - 25%, • Шугам хоолой - 6% 	70
--	---	---------------------------------------	--	--------------------------	------	----	-----	----------------	-----------------------------------	---------------------------------	--	----

												<p>Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд Асгатын мөнгөний ордтой холбоотой арга хэмжээний биелэлтийн тайланг ирүүлэх, яам, агентлагаар дамжуулан шийдвэрлүүлэх санал, хүсэлт ирүүлэх тухай 2024 оны 08 дугаар сарын 05-ны өдрийн 11/3275 дугаар албан бичгийг "Эрдэнэс монгол" ХХК-д хүргүүлсэн.</p> <p>Асгатын мөнгөний ордыг нөөцийг олон улсын "Жорк" ангилалд нийцүүлэх ажлыг эхлүүлсэн. Хайгуулын ажилд шаардлагатай зам засах, хэвтээ ам нээх, гадаргуугийн бүрэн зураглал буюу топо геодези, хэвтээ малталтын гурван хэмжээст зураглал, эрсдэл аюулгүй байдлын үнэлгээний ажлуудыг бүрэн хийж гүйцэтгэсэн. Санхүүжилтийг "Эрдэнэс Монгол" нэгдэл өөрийн хөрөнгөөр бүрэн шийдвэрлэв.</p> <p>• Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд Асгатын мөнгөний ордтой холбоотой арга хэмжээний биелэлтийн тайланг ирүүлэх, яам, агентлагаар дамжуулан шийдвэрлүүлэх санал, хүсэлт ирүүлэх тухай албан бичгийг Эрдэнэс монгол ХХК-д 2023.06.16 өдрийн 1/3116, 2023.11.28 өдрийн 1/5555 тоот албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн.</p> <p>• Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд Асгатын мөнгөний ордыг ашиглалтад оруулахтай холбоотой арга хэмжээний биелэлтийн тайланг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Уул уурхайн бодлогын газрын дарга М.Мэндбаярт 2023 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдөр цахим шуудангаар хүргүүлсэн. Үүнд: "Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн 2023 оны төсөвт Асгатын мөнгөний ордын ашиглах ордыг олборлох боломжийг судлах, олон улсын (JORC) стандартаар хайгуулын ажлыг хийх, бусад холбогдох үйл ажиллагааны санхүүжилтэд нийт 11,090,452,828 төгрөг тусгасан. Үүнд:</p>
	2.2.2.2.Харм агтын эс, алтны болон Асгатын мөнгөний ордыг ашиглалтад оруулах бэлтгэл ажил хангах	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	-	100	-	-	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам				70

										<ul style="list-style-type: none"> Асгатын ордын уурхайн хэвтээ ам хүртэлх зам засах ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. Асгатын ордын уурхайн амнуудыг нээх ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан. Асгатын мөнгөний ордын хэвтээ малталтуудын 3-н хэмжээст зураглалын ажил хийх, эрсдэл аюулгүй байдлын үнэлгээ хийх ажилд гүйцэтгэгчээр шалгарсан компанитай гэрээ байгуулсан.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Товчилсон үгийн жагсаалт:

АХ "Алсын хараа- 2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого
 МУХТЖҮЧ Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл
 ЗГҮАХ Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр